

MAGYAR ISRAELITA.

Előfizetési feltételek:

Félévre 3 ujfrt. Egész évre 6 ujfrt. Előfizetheti a szerkesztőség, minden postahivatal, s minden könyvkereskedőnél.

Hirdetmények ára:

2 hasábu petit sorért, egyszeri hirdetéssel 10 kr., többszöri hirdetéssel 7 kr. osztr. értékben. Megjelenik minden pénteken.

Felelős szerkesztő s kiadó-tulajdonos:

Dr. ROKONSTEIN LIPÓT, rabbi.

(Szerkesztői iroda: Rombach-utca 1 sz. 1. emelet.)

Utóhang az ország képviselőihez.

Midőn mi, az ország képviselőihez ez utóhangot intézzük, bár azok soraiban annyi kitünő tekintély, annyi európai celebritás ragyog, s bár egy dicső történelmi érdekű munka befejezése után nem rózsákkal behintett váluton állanak; mi pedig szerény igen szerény állást, az állampiramis utolsó rétegét foglaljuk el: mégis — úgy véljük — joggal teszszük, minthogy elsők valánk, kik ezen tekintélyes testületet üdvözlők, majd tendőik sürgősbjei közé tartozand az is, hogy a ránk, magyarzsidókra, 18. évszázad hosszu tartama alatt sütött keserv és szégyen bélyegét letörlendik, hogy végre mi is mint emberek elismertetni s egyenjogositatni fogunk.

Ime reményeinkben nem csalatkozánk! mert a képviselőház utolsó teendőiben az 1861-ik évi auguszt 21-én a d. u. ülésben határozatkép kimondá azt: hogy a polgári s politikai jogegyelőséget az izraelitákra is kiterjeszti.

Azonban őszintén kell vallanunk, hogy midőn e határozatot hallók s olvasók, önkénytelenül eszünkbe jutott a híres országgyűlésnek 1849-ben Szegeden hozott zsidótörvénye.

Látván a gazda, hogy háza lángban állt, a fáradt s összeroskadt vándorkoldusnak, ki

eddig ajtaja előtt szállásért rimázkodott, azal immár vendégszeretőleg kínálkozik.

Sokan azt állítják, hogy a zsidóemancipáció népszerűtlen kérdés. Igen is népszerűtlen azért, mivel már két ízben végrendeleti alakot öltött, mi az enyészetre, a gyűlölt halálra emlékeztet; népszerűtlen, mivel a törvény egyoldalúsága, nemlegessége azzá teszi; népszerűtlen, mivel ez, kit e kérdés illet, mivel a zsidó népszerűtlen, mert törvényen kívül áll, s az önkénynek alá van vetve.

Tudva levő dolog s többé senki előtt sem kétséges, hogy a kir. tábla a mult héten tartott gyűlésében a zsidó jogászokat a cenzurától kirekesztette, meg olyanokat is, kik eddig az annyira kárhoztatott Bachrendszer alatt nemcsak az ő cégőkön ügyvédkedtek, de egyszersmind maguknak közméltánylást, tekintélyt vívtak ki.

Mi ezt illetőleg örömmel aláírnók a „Magyar Sajtó“ amaz észrevételét, hogy nem az országgyűlés, hanem a kormány kinevezett emberei tevék azt; ha először e tény nem szólana ellene, hogy a judex curialis tanácskozmányban, melyet a kormány hívott egybe, zsidó is vett részt, Mihelfy Albert nagyváradi kereskedelmi kamarai alelnök személyében; s továbbá, ha az országgyűlés, mely a judex curialis tanácskozmányban kidolgozott törvényjavaslatot ideiglenesen elfogadta, amazt is hozta volna érvényre, bár ideiglenesen, csak határozatképen, hogy a jelenleg uralkodó korszellemnél

fogva a felekezethez közepkori korlátai lehullottak s megsemmisítettek tekintendők, azt hisszük a kir. tábla sem nyult volna a középkor tárházába, hogy abból valami rozsdás paragrafust ragadjon s úgy tüntessen elő egész Európának, mintha ez szinarany volna, mert a törvénytársasághoz tartozik.

Azonban jobb késő, mint semmi. Az országgyűlés e végajándokát is hálásan fogadjuk; általa a Káinbélyeg lehullott homloka-inkról, ez ország kimondta akaratát s határozatát, hogy mózesvallású testvérei mint emberek, mint magyarok, mint testvérek fognak ezentúl tekinteni. Az erkölcsi hatás meg van! S ha a valósításra majd várunk, érte tünnünk s szenvednünk kell; hiszen bennünket erre szoktattak, tanítottak, ebben megedzetek: tünnünk s szenvedünk, várunk s reménylünk tizennyolc évszázad óta; azért a haza ott találand, miként a szeretetben, úgy az áldozatban is.

R—nyi.

A pesti izr. hitközség szervezete.

A f. é. július 30-án a hitközségi képviselők II. ülésében választott „szabályzati bizottság” munkálatát befejezván, e hó 15-én tartatott

III. ülése

Hirschler Ignác orvostudor elnökle alatt, melyben a fentnevezett bizottság az „ideiglenes házi rend” s az „alapszabályok” javaslatát nyomtatványban a képviselőknek tanácskozás végett bemutatja, kísérve Pollák Henrik orvostudor az alapszabályok elveit a korszellemből kifolyó érvekkel támogató remek bevezetésével elfogadtatott.

Az „ideiglenes házi rend” valódi parlamentáris modorban készült.

Az alapszabályok főbb vonásai ezek:

Az e tekintélyes hitközséget igazgató testület, e lapokban közölt szervezeti terv szerint, 5 bizottságra oszlik: szertarthsai, iskolai, jótékonyi, pénzügyi s gazdaságtira,

(35. §.) Mindegyik bizottság 9—9 választmányi tag s egy elnökből álland.

Ezen 5 bizottság a „választmány” képi, melynek egy főelőnöke, ki szinte a közgyűlés és az egész hitközség elnöke lesz. (41. §.)

Ezen 5 bizottság elnökei a főelőnökkel együtt teszik a sajátlagi „előljáróságot.” (44. §.)

A külön bizottságok minden héten legalább egyszer; az egész választmány pedig minden 2-ik héten tanácskozásra összeül. A választmányi ülésekben a bizottságok jegyzőkönyvei felolvastatnak, (41. §.)

Mindegyik bizottság sürgős ügyekben 100-ftigi, az összes választmány pedig 500 ftigi kiadásokról rendelkezik. Nagyobb összegeket illető kiadások a közgyűlés előterjesztendők. (43. §.)

A pénztári utalványokat az azt illtő bizottság elnöke aláírja, a főelőnök pedig ellenjegyzzi. (49. §.)

A szertarthsai s az iskolai bizottságban a papság tagjai, az utolsóban még a rendes tanítók votum informativum-mal bírnak. (36. §.)

Közgyűlés tartatik legalább egyszer minden évben decemberben. Azonban 25 képviselő írásbeli felszólítására a főelőnök köteles ezt 14 nap lefolyta után összehívni. (50. §.)

A közgyűlés hatásköréhez tartozik: a választmány működéséről szóló jelentés vizsgálata; a jövő költségkivetés, ennek módosítani behajtása s kezelésének határozata; az alapszabályok módosítása v. átváltóztatása; s végre a hitközségi tisztviselők kinevezése s felfogadása.

Minden 3-ik évben, s pedig octoberben az összes képviselők nj választása történik.

Ezen szabályok alapján az összes választmány, a külön bizottságok, ezek elnökei s a főelőnök a képviselők által történendő választása e hó 29-én leend.

Az isteni gondviselés végtelen bölcseségű szelleme lelkesítse s ihlesse, s az Ő

mennyei bő áldása kísérje a választókat, hogy végeznék e nagy missiót igazságban, vallásosságban, hazafiságban: rájuk pilantnak reményteljesen uem csak e tekintélyes

hitközség számos tagjai, hanem a azeretett haza összes izraelitái, tőlük joggal várják hitfelekezetünk rendezését, emelését s virágzását.

T Á R C A .

A bün áldozatja.

B e s z é l y .

I r t a

Büky Miklós.

I.

Izléssel butorozott teremben egy férfi s nő ül. Nevezzük e férfit röviden Gusztáv- s a hölgyet Serénának.

Mindkettő ifju és szép, kivált az utóbbi, kinek arcán jelenben a szerelem elragadtatása lángol. Tekintetében tuláradó boldogságérzet tükröződik.

De nem hiában; mert Gusztáv szavai az el-kárhozott lelkekbe is reményt önthetnének boldogság, üdvösségre.

Sokáig ülének még együtt; végre az ifju bucsút vön a hölgytől.

Kevéssel távozta után egy más ifju lépett a terembe. Seréna elébe jött, s kitünő szivességgel fogadá őt.

Az érkezett magas, halvány alak volt. Arcán szendergő bánat s bizonyos megragadó szelidség kinyomata tilt.

Szavaiban mély kegyelet mutatkozék a hölgy iránt.

Seréna is a legőszintébb rokonérzetet s a gyengéd meghittség egy nemét tanusitá viszont iránta. Testvéreknek gondolhatnók egyelőre őket.

Egy ideig a legkülönneműbb tárgyakról beszéltek; végre az ifju félig elfogultan szólt:

—Lássa ön édes Serénám, meglehet — hálátlanságot fejez ki vfseletem atyja ellen, ki engem elhagyott árvát saját fiaként nevelt fel, — midön önnek érzeteim nyilvánítom. De elfojthatja e a kötelesség hideg szava azon lángot, mely egy mindenség erejével ég lelkeemben?! Igen igen! tudja n Serénám, hogy szeretem önt oly forrón, mily

átadással még ember nem szerethetett! Ezen érzelem foglalja el lelkem minden izét; ez istenit, vagy kárhóztathat el egy örökéletre. S most eljövök ismét, hogy megkérdjem öntől: lehet e reményem viszonérzetéhez?

Seréna pillanatnyi csend után bensőséggel s mintegy megindulva válaszolt:

— Barátságom örökre öné édes Andorom, de szivem --

— Megálljon Serénám! ne ejtse el oly könnyedén a szót, mely jövőmről s egész életszerencsém felől határoz: — hisz e remény az nekem, mi a hajótörést szenvedettnek egy deszkaszál, a kétségbeesőnek az utósó vigasz. Ne fosszon meg tőle Serénám . . . Ejtsen csak egy szót, egyetlen hangot megnyugtatósomra, és az engem végtelenül boldogá tesz.

A hölgy szemébe egy könnycsepp lepózott és hallgata.

— Vagy minek ez önáltatás? — folytatá az ifju — hogy később annál kétségbeejtőbb legyen a tudat: hogy mindez csak idétlen képzelgés volt? . . Nem, nem! a valót kell tudnom, habár poklot rejt is az számomra.

— Nem tagadom, van egy édes hang szivemben, mely önnek boldogsága mellett felszólal; de ez nem a szerelemé. Igaza van önnek, mért áltatnók egymást álvalóval, midön egész életnyugal munk forog kérdésben? . . . Jöhet oly idő, mely a multak elhomályosult emlékein egy más fényesebb képet, boldogítóbb irányt tűz ki ön lelkének. Áldani fogom a végzetet ekkor, habár felmarad is számomra a veszteség ily nemes sziv nélkültötében.

— Jól értem önt — jegyzé meg az ifju buskomoran. — Mért is lenne kutatnunk oly érzemények titkát, indokait, melyekbe csak istenség képes hatni? . . . Én távozom innen, meglehet örökre . . .

De nem! látni fogom önt még egyszer imádott Serénám, s azon perc határozandja el életnyugalma-
mat. S most Isten önnel! — szolt, a hölgy kezét
szenvédélyesen ajkához szorítva.

Az ifju távozott.

Szegény Andor! — sohajtá Seréua megindulva.

De ő boldog volt; s ez hamar feledteté vele
az ifju boldogtalanságát.

Az érzetvilág reudes folyása ez. A legszentebb
éreménynek is — habár öntudatlannul — alapja
az önzés. Ez az, mi a földit, a salakot az égivel
kapcsolatba hozza.

II.

Eseményünk a karpáttalj egyik részében
játszik.

Félév múlva egy derűs téli napon, Seréna
Gusztáv kíséretében sétára indult. Utjuk a te-
mető felé vezetett, s itt különös jelenetnek le-
vének tanui.

Egy szegény, elhanyagolt külsejű és arcvoná-
sai és egész viselete után ítélve zsidó nő sírt ásott,
a bemenettől félreeső részen. Előtte durva deszká-
zatból összerótt kised koporsó fekvék.

A nő kárjai a szokatlan mnkában lelankad-
tak, s mintegy kimertülten roskadt térdre. Seréna és
Gusztáv már közel voltak hozzá. Ekkor lépteket
hallva, bágyadtan föltekintett, s megpillantván az
érkezőket, fölemelkedék rögtön, s élénk, merev te-
kintettel bámult rájuk.

Gusztáv ez arc láttára összerázkodott, és siet-
ve igyekvék utjokat másfelé irányzani. De mielőtt
ezt teheté, az említett nő, nemével az örvöngésnek
rohant elébe, s utját állá.

A férfi lábai a földbe gyökereztek. Az előtte
álló szivrendítő hangon szolt:

— Tekints reám Fénylaki Gusztáv! én va-
gyok Luiza, eltaszított hitvesed! . . . Nézd a nyo-
mort, kétségbeesést arcomon, s számláld meg az
átkokat, mik belőle égre kiáltanak ellened . . .
Rég sovárgék e pillanat után, még egyszer szemtől
szembe állhatni veled, hogy számot kérhessen töl-
led kinszenvédeseiért e megtört sziv, s fejedre imád-
kozhasa az örökigazság büntető villámai!

Seréna merevülten állt. Magán kívül helyzék
őt a hallottak.

A nő folytatá:

Nézz reám, mivé tevél! Lehetne-e hatalom e
földön, mely kárpótolhatná mindazt, mit tőlem el-
vevél? . . . Megrablád bünös kézzel az ártatlanság
örömeit, széttiportad üdvöm, nyugalma, s a két-
ségbeesés örvényébe taszítál! . . . De ez mind sem-
mi még. Lelkemet gyilkolád meg, s vele sirontuli
megnyugvásom reményét.

Szavai kiuos zokogásba fultak.

Ki tudja mi az: egy pillanat által fosztva ér-
zeni magát minden álmai s reményeitől!? Ez volt
Seréna helyzete.

— S talán épen jókor érkezém egy újabb ál-
dozat megmentésére; — kezdé a nő újra. — Igen
igen, érzetem sugja, hogy nem csalódom. Isten ve-
zérli lépteimet önhöz, gyermekem! — folytatá Se-
rénához fordulva. — Tegye mérlégre szavaimat ez
ember galád ámitásaival, vizsgáljon meg mindent
elfogulatlanul, s tudom őrizkedni fog attól, kinek
körében a tiszta ártatlanság fertőzötté válik.

Seréna görcsösen ragaszkodék Gusztáv jobb-
jába, s mintegy eszméletlenül rebegé:

— Szabagits meg e nőtől.

— Igen igen, távozzunk innen: — tördelé
Gusztáv szorongva. — Ne ballgass rá szerelmem!
ez mind ocsmány rágalom! hisz láthatod, ez örült
zsidóasszony.

— Igazad van — szolt az érdeklött keserűen
s megható fájdalommal — meg kellett volna min-
den perczen örülnöm annyi kín alatt; de a min-
ható irgalmas volt irántam, s meghagyá eszméle-
tem, hogy tisztán láthassam nyomoru sorsomat s a
jövőt, mi még reám vár . . . Életem most folytonos
láncolata a szenvedésnek; de ververitokes küzdel-
meim közt vigaszul merül fel olykor a gondolat:
hogy mindennek oka nem én vagyok . . .

Szerettelek híven s te jutalmul eltaszítál ma-
gadtól, hogy nemtelen szenvedályeidnek szabadabb
tért engedhess. Hozzád jövék ismét megtört kebel-
lel, könnyelmtűleg elutasítál. Lelkem ekkor a pil-
lanat első fájdalmában gyenge volt ellenállni a
csábnak, mellyel inségem körülhálózott. Vétkezém,
bódult lélekkel, öntudatlan.

Az Isten, ki tetteink felett örökődik, tudja,
hogy nem vétkes könnyelmtűség sodort a fertőzött
örvényébe . . . De a meggyalázott természet meg-
doszulá magát; s letépte szivemről a bün kiövést

Ott fekszik a koporsójában éldozatául a sülyedésnek, melynek cégérért születése tűzé az anya homlokára.

Seréna fölriadt a zsibbasztó mámorból, mi eszméletét elkábítá. Minden világos lön előtte, s leirhatlan fájdalom járta át szívét. A szerencsétlen nőhez lépett, s kezét szótlanul megszorítva, eltántorgott.

— Minden tenelkedre nehezül Fénylaki!! — szólt a nő ismét — számolj érte a másvilágon . . . Ezzel visszalépett a koporsóhoz, s tovább ása a sirt.

(Folytatás következik.)

Levelezések.

Nagy-Kunság augusztus hó 12-én 1861.

Főtisztelendő szerkesztő ur!

Változó időkben élünk mi mostanában. Az egyik nap nem tudja mit hozand majd a másik. — Ujítanak mindenképen: a mi tegnap még használatban volt, az a reá következő nap elvettetik, ujjabbal, korszerűbbel pótoltatván helye; a mi már régen megszüntetvén, majd feledésbe is mertült, ma ujjolag életre léptetik;

Igy van ez politikai, így községi életünkben.

A nagykunsági egyesült izraelita-egyház községben is sok változott meg néhány hó óta.

Midőn hat évvel ezelőtt e község létesült, oly alapokra fektetett annak belső szerkezete, hogy ezek következtében hazánk legrendezettebbjei közé méltán tartozhatott.

Szabadon, minden idegen befolyástól menten, választá elnökét, rabbiját, alapítá rendszabályait, intézkedett tanügyei felett; — s tartá évenként több ízben is de egyszer mulhatlanul néhány napra terjedő közgyűléseit. Ezeket azután, melyek a kerület fővárosában Karcagon tartattak, s melyen az egyes fiókközségek képviselői köteleességképen, s egyesei is tetszésök szerint megjelentek, intéztettek el minden közügyek. — A legszebb rend s egyetértés jellemzé e közgyűléseket.

Községünk ez idő alatt mind inkább növekedett, nem csak tagjainak száma, be belső jóléte által is, iskoláink jók, sikeres eredményűek valának.

Nem akként van ez mostanában.

A nagykunsági izr. község ma főbbé csak névleg létezik már; a régi kapocs, mely bizonyos bensőbb viszonyban egyesíté e kerület művészvallásu magyarjait, megszűnt; a rendet s egyetértést annak ellenkezője váltá föl s már is mutatkoznak e szakadás szomorú következményei.

Oskoláink hanyatló félben vannak, előljáróinkká oly egyének tétettek, kik alig tudják névöket aláírni — s ezek intézkedjenek azután legszentebb ügyeink felett! — s a mi e községnek a végcsapást megadá, még azon körülmény, hogy derék lelkészünk elhagy s az óbudai hitközség részéről hozzá intézett megtisztelő fölszólításnak engedve, az ottani főrabbi székét foglalja el.

Ily szomorú belső állapotra jutottunk mi Nagy-Kunságban. — Isten segítsen rajtunk! ti pedig nagykunsági izraelita testvéreim, engedjétek meg, hogy néhány barátságos őszinte szót intézzek hozzátok: Válságos időkben élünk mi most, a magyar izraelitákra ny regg viradt, itt az ideje, hogy mi magunk is fogjunk a munkához, javítván belső s külső állapotunkon; mindenek előtt is legyünk egyetértők: legyünk zsidók a szó legszebb, legszentebb értelmében, ne engedjük, hogy a csábítás, a sötétség kiterjedjen közöttünk, s ne engedjünk, hogy az egyenlenség továbbra is kiterjeszkedjék s még jobban is éreztesse velünk szomorú következményeit; nyujtsunk egymásnak kezet, smaradjunk mint eddig úgy ezentul is egy községhez tartozó testvérek, válaszsunk magunknak ismét egy derék magyarrabbit, ki méltó utódja legyen a távozonak, s gondosan örködjék községünk szellemi jóléte felett; jusson esztünkbe a veszekedő fiukról azon rég ismert s reánk igen jól alkalmazható példabeszéd — s azon igaz beszéd, miszerint „csak az egyességben van erő.“

Legyünk azontul hü fiaik közös anyánknak: e szép magyar hazának, s ne feledjük, ha másvallásu testvéreink sokszor mostóhán is bánnak velünk, hogy közös anyánk, e hazai föld még is egyenlő szeretettel nevel, ápol s ölel mindnyájunkat; s bizzunk azon reményben, miszerint jövend még idő, midőn e hon minden gyermekei között megszűnik minden ellenszenv, minden gyűlölség, s egyedül azon érzelem tölti kebleiket, miszerint egyenlően szerethessék, boldogithassák hazájukat.

Éljen a haza, éljen az egyetértés!

Nyitrai (Orenstein) Gyula.

A képviselőház utolsó ülése aug. 22. déli 1 órákor.

A leirat felolvastatása után Deák Ferenc állt föl roppant éljenzestől üdvözöltetve.

Elnökünk jelentése után nincs tanácskozásunknak többé helye, azért óvásunkhoz ragaszkodván, az erőhatalomnak engedünk. A ház felállással fejezte ki egyetértését.

Végre az elnök bucsuszavait intézte a házhoz, mely szives éljenzéssel kísértetett.

Ezután a jegyzőkönyv hitelesítése után a képviselők „éljen a haza” kiáltások közt eloszlottak.

Vegyes közlemények.

— F. hó 15-én és 16-án mentek végbe a helybeli izr. finormaliskola s 19-én a lányiskola egyévi vizsgái nagyszámu hallgatóság jelenlétében. Ezen vizsgák valódi lelki gyönyört, mondhatni; menyei élvezetet szerzett nekünk. A szellem, melyet a derék tanítók a tanítványokba leheltek, tökéletes magyarrá vala. Ki azt nem tudta, hogy ezen gyermekek csak egy év óta s csupán az iskola által magyarsodnak, azt hitte, hogy ezek mind született magyarok, mind a helyes s gyönyört kiejtés, mind pedig a társalgásra nézve.

Maga a német nyelv is magyar nyelven tanítatik, kivéve a hittant, mivel ezt még eddig idegen ajku tanítja, az oktatási nyelv — magyar.

A finormaliskolában kitünő érdemet vívtak ki magoknak: Reich Ignác, Márkfi Bauer Lőrinc s Fischer tanító urak; a lányiskolában: a derék kereskedelmi akadémiai tanár Groszmann, ki ez iskolának vezénylő tanítója, s Rózenberg s Weisz tanító urak. Az ilyenek — bár v. inkább mivel magyarok — valóságban szolgálhatnak mintakul, tökéletesen neveztetetni: — m i n t a t a n i t ó k n a k

A fiskolába jártak:

Előkészítő oszt. (A)	103
„ „ (B)	45
Első „	97

Második „ (A)	56
„ „ (B)	55
Harmadik „	70
Negyedik „ (A)	25
„ „ (B)	9
összesen	460

A leányiskolába:

Előkészítő oszt.	163
Első „	68
Második „	33
Harmadik „	38
összesen	301

Azonkívül a leánykák gyönyört s remek kézművei is voltak kiállítva.

— Az egylet által kiadandó hangoztató könyv, mely lapunkban már hirdetve volt, már elkészült és naponkint az „Izarelita magy. egyletben megrendelheió.

— Az egylet helyiségeiben tartott irodalmi és nyelvelőadások e hó végeig tartanak, és octoberben veszik ismét kezdetüket.

— Zeisler Ede Váceról jelenti fájdalommal, hogy a tanítókar egyik derék s buzgó tagja, Diamant Ignác f. hó 15-én torokfő-súlyedésben jobb létre szenderült. Béke hamvainak!

— Frankl Mór és Tiroler Ádolf tanítójelöltek Pesten bennünket értesitenék, hogy szülővárosukban, Szucsánban, bár ott csupa tótajkuak laknak, az izr. tanoda tannyelve a magyar, melynek behozatalát az ottani derék Tiroler tanító urnak köszöni. Miért a haza nevében ezennel örömtüket s benső hálájokat kifejezik.

— Mult számunk a vers miatt lefoglaltatott. Szerencsénkre a példányok már szét voltak küldve, mielőtt a műtét vágrehajtatott. Most a nyomdász pénzbüntetésre szorittatik.

Szerkesztői posta.

S. M. urnak Veszprémben. A jövő lapban.

V. J. urnak Tabon. Vettük s hozzuk majd.

S. H. urnak Ujhelyen. Attól tartunk, hogy az egész elkésett.

R. M. urnak B. Csabán. Legközelebb.

H. S. urnak O Becsén. Hozzuk.

W. M. urnak Belnyesen. Azért nem hoztuk az elébbit, azt hittük, csak nekünk szólt; érdekes nem volt.

HIRDETMÉNYEK.

A tapolcai 3 osztályu elemi nyilvános iskolában f. é. october 1-ső napjától egy tanítói állomás 400 osztr. fort évi fizetés, s szabad lakással betöltendő.

Az ezt elnyerni óhajtok, kik a héber, német, és főkép a magyar nyelvbeni célszerű oktatást adni, képességgel bírnak, f. augusztushó 25-ig sajátkezüleg irt folyamadásukat és hozzá csatolt okmányiratukat, az alulírott előljáráshoz bérmentesen beküldeni sziveskedjenek.

(2—3) Tapolca Zalamegyében.

Az izr. község előljárása.

Csőd. A szarvasi izraelita nyilvános iskolában 2 tanítói állomás betöltendő

1-szor. Egy jeles héber-német tanító — kívánatos, magyar legyen 400 f. o. é. évi fizetéssel

2-szor. Egy tökéletes és alapos tudományu magyar-német tanító szinte 400 f. o. é. évi fizetéssel.

Ajánlatuk sept. 10-ig bérmentessen elfogadtatnak
(2—3)

Az izr. Egyház-képviselője
Deutsch, Szarvason.

A pápai izr. hitközség előljárása által f. é. junius hó 9-ikéről hirdetett pályázat, ezennel oda változtatik, hogy ezen 4 osztályos izr. elemi főiskolában f. é. october elseljével három tanítói állomás mindegyik 600 o. é. forint évi fizetéssel betöltendő, minél fogva az efféle folyamodványok egész f. é. augusztus 24 ikéig elfogadtatnak.

A pápai izr. hitközs. előljárása nevében
Kövesdi Mór, jegyző.

Ezennel nyitunk Szep.—Dec. 4 óra előfizetést, helyben házhoz hordva s vidékre postán küldve 2 o. frttal. Kérjük pártolóinkat, sziveskedjenek lapunk ügyében hazafiasan közreműködni.